

Співробітники лабораторії сприйняття з Психологічної школи при Університеті святого Андрія (Шотландія) синтезували на екрані комп'ютера образи ідеально красивих облич чоловіка й жінки.

Ці обличчя сконструйовано з фотографій 12 студентів університету, які добровільно пожертвували свої портрети для науки.

1. Робота з текстом.

A. Вирázно прочитайте уривки з художніх творів. Зверніть увагу на лексику, яку використовують для опису зовнішності людини.

● Шарля вразила білість її нігтів. Вони були блискучі й звужені на кінчиках, відполіровані краєзнамені від слонової кості й підрізані у формі мигдалин. А що вже очі, то вони були прекрасні – карі, аж ніби чорні, вони дивилися на вас з-під довгих вій широ, сміливо й довірливо (*Г. Флобер*).

● Це був напрочуд стрункий і засмагливий юнак. Здавалося, він увесь був вилитий із бронзи, яка вигравала на сонці темно-червоними барвами, убираючи очі художника. Русявий мокрий чуб хлопця, його спокійні розмірені рухи та ясні сірі очі, завзятість у досягненні мети, уся його душа й красива постать заворожили митця (*М. Чабанівський*).

B. Утворіть речення з поданих слів і прочитайте їх. Використовуйте першу особу однини (я умиваюся, я використовую...).

Я, щоранку, умиватися, мило Clinique, для, жирний, шкіра. Завдяки, цей, косметичний, засіб, пора, не, закупорюватися, й, дихати. Через, особливість, вода, мусити, наносити, тонкий, шар, крем. Радити, крем AQUAporin, для, комбінований, шкіра. Волосся, мити, шампунь Freederm pH-баланс. Оскільки, мій, ясна, чутливий, то, мусити, використовувати, для, чищення, зуб, щітка, з, м'який, щетина.

До речі...

«Обличчя Америки змінюються» – так назвав свій фотопроект відомий німецький фотограф-портретист Мартін Шоллер. До його колекції потрапили знімки людей, які живуть в Америці. Цим фотопроектом Мартін хотів показати, як через расове змішування змінюються «обличчя Америки».

● Опишіть форму, розмір і колір очей людей, що на фото.

Габріелла Гуїццо, 5 р.,
м. Нью-Йорк

Максиміліан Сугіура, 29 р.,
м. Нью-Йорк

Джакара Хаббард, 28 р.,
м. Моні (Іллінойс)

Імані Корнеліус, 13 р.,
м. Шакопі (Міннесота)

ЗАУВАЖТЕ!

Звук [ч] потрібно вимовляти твердо: чистий, чорний, щастя, ніч, круча, початок, Харківщина, Почаїв. Звук [ч] м'яким не буває. В українській мові він вимовляється пом'якшено (ледь м'яко, напівм'яко), коли після нього стоїть: 1) і – очі, чіткий; 2) я [а] – обличчя, узбіччя; ю [у] – ніччю, піччю.

1. Вимова звука ч

2. Збагачення словника.

A. Прочитайте слова, співзвучні з російськими відповідниками, чітко вимовляючи й правильно їх наголошуєчи.

- Бровá, волóсся, вúхо (мн. вúха, ýшí), гóрло, грудí (тільки мн.), груднá клітка, губá, живіт, зап'ястя, зуб, кисть, кішкa, коліно, лікоть, лоб (на лобі), лóкон, лопáтка, ніготь, ніздря, ніс, пáлець, передпліччя, плечé, пуп, рот (у рóti), сérце, спíна, ступнá, тáлія, щокá (на щоцí), язíк.

B. Позначте маркером (обведіть олівцем) нові для вас слова й вивчіть їх.

Головá й шíя

вія — ресница
вýлиця — скула
зачіска — причéска
звýвина — извилина
зініця — зрачок
кучéрі — кудри
ластовýння — веснушки
мáківка — макушка
око (мн. óчі) — глаз
пáсмо — прядь

підборіддя — подбородок
піднебіння — нéбо
повíка (мн. повíки) — веко
потилиця — затылок
скróня — висок
чубóк, чубчик, грайвка — чéлка
щéлепа — челость
щитоподібна зáлоза —
щитовидная железа
ýсна (тільки мн.) — дéсны

Тóлуб

кишківníк — кишечник
кúприк — копчик
легéня — лёгкое
м'яз — мышца
нýрка — почка,
пáхва — подмышка
печíнка — печень
підшлункóва зáлоза —
поджелудочная железа

пóперек, крýжí (тільки мн.) —
пояснýца
сечовýй міхúр — мочевой
пузýр
стравохíд — пищевод
хребéт — позвоночник
хребéць — позвонок
шлúнок — желудок

Вéрхнí й нýжнí кíнцíвki

гомíлка, голíнка — голень	сіднýця — ягодица
долóня — ладонь	стегнó — бедро
лýтка — икра	стопá — ступня
пúчка — подушечка пальца	щíколотка, кíсточка — лодыжка
п'ять — кисть	

ЗАУВАЖТЕ!

Слова ясна, груди, крýжí вживаються тільки в множині.

B. Запам'ятайте вислови з народної мудрості.

Кінь барвистий зовні, а людина — зсерéдини.

Немає болота без жаб, а людини — без гріхів.

Скотина часто спотикається, а людина помиляється.

3. Наголошування.

- Прочитайте слова, правильно їх наголошуючи.
Спіна, кішка, сліна, чарівний, бородавка, віднестій, відвейтій, тулуб, щелепа, сечя.

4. Правопис.

A. Запам'ятайте правило.

- Префікс **с-** пишеться перед **к, п, т, ф, х** (кафе «Птах»): спитати, стиснути, схилити, сформувати, сказати.
- Префікс **з-** — перед рештою букв: зцілити, зробити, зшити, зварити, незчищений.
- Префікси **роз-, без-, через-** завжди пишуться з буквою **з**: безпомічний, розпитати, череззлічник

Б. Випишіть слова з пропущеною буквою **з**.

...сох, ..цідив, ..шити, не..проста, ..фотографувати, ро..сіл, ..тягнення, бе..чесність, ..цілено ..провокувати, ..коритися, ..чистив, ..ціліти, ..хитрувати, не..числений, ..підлоба.

З останніх букв вписаних слів має вийти псевдонім відомого українського письменника.

5. Редагування.

- Вивчіть правильний варіант слововживання.

НЕПРАВИЛЬНО	ПРАВИЛЬНО
різка біль	різкий біль
в області серця	у ділянці серця
більш симпатичніший	більш симпатичний
розкрий книжку	розгорни книжку
відсутній із-за хвороби	відсутній через хворобу
прийшло в голову	спало на думку
кидатися в очі (<i>про колір</i>)	впадати в око
зійти з розуму	зійті з глузду, збожеволіти
утратити свідомість	знепритомніти, зомліти
робити вигляд	вдавати

6. Творча робота.

- Опишіть свого друга (свою подругу) чи відому людину, скориставшись прикметниками з таблиці.

Деталь портрета

Обличчя

красиве, вродливе, негарне, вирáнне, ніжне, потворне, повне, худорляве, продовгувáте, грубе, рум'яне, блідé, смагляве, біле, кров з молоком

Вираз обличчя

веселий, сумний, зосерджений, розгублений, відкритий, серйозний, привітний, безтурботний, хитрий, злий, винуватий, стурбований, чистий, вольовий, задоволений, занепокоєний, кислий, гидлівий, спантеличений

Означення

Очі	великі, виразні, широко поставлені, розкосі, світлі, темні, карі, чорні, сині, віщі
Погляд	ясний, приємний, ніжний, теплий, привітний, відкритий, спокійний, стурбований, байдужий, лагідний, замріяний, проникливий, насторожений, затуманений, суворий, уважний, хижий, лукавий, напружений, пильний, прискіпливий
Брови	чорні, тонкі, насушені, густі, широкі, прямі, темні, ледь помітні, дугово
Ніс	великий, маленький, кирпатий, тонкий, м'якістистий, широкий, рівний, орлиний, горбатий, з горбинкою, гострий, приплюснутий
Рот	великий, малий, невеликий, широкий, кривий, рівний, гарний, страшний, косий
Губи	тонкі, широкі, пухкі, повні, бліді, червоні, ніжні, спокусливі, безкровні, свіжі, розтулені, зімкнуті, стиснуті
Волосся	чорне, блискуче, тьмяне, свіtle, руде, русяве, біляве, пшеничне, каштанове, попелясте, сиве, золотисте, густе, рідке, зачесане, розкуювдане, довге, коротке, пряме, виткé, кучеряве, розпущене, заплетене, підстрижене
Статура	повний, худий, середньої статури, худорлявий, субтільний (тендітної будови), сухий, ограйдний, опасистий, кремезний (міцної будови, здоровий), дебелій (міцної будови, здоровий), тендітний (тонкий, делікатний за свою будовою), стрункий, широкоплечий, горбатий, згорблений, незgrabний, вайлуватий, цибатий (довгоногий)
Зріст	високий, середній, невисокий, велетенський, карликовий
Риси характеру	уважний, добрий, щирий,увічливий, чесний, чесний, працелюбний, порядний, строгий, суворий, рішучий, веселий, злий, доброзичливий, запальний, ледачий, упертий, поступливий, помісливий, товариський, щедрий, зухвалий, нахабний, розважливий, урівноважений, тактовний, співчутливий, гарячкуватий
Вік	молодий, зрілий, старий, пристаркуватий, дитячий, юнацький, поважний, юний, літній, підлітковий

Місце
для фото

Британець Деніел Крейг та українка Ольга Куриленко — головні герої фільму «Квант милосердя»